

Ilanngaaaserineq pillugu periusissiaq
Inussuk 2018-2023

Ilanngaaserineq pillugu periusissiaq

Periusissiap Inussuk-p siunertaraa ilanngaaserineq pillugu suliap qanoq aaqqissuunnissaanut inaerneqarnissaanullu sinaakkutissat qanoq sammiveqartinneqassanersut, qanorlu isumagineqassanersut qulakkiissallugit. Periusissiamilu suliaqarfip iluanut tunngasut makku pingartinneqarput; kiffartuussinerup iluani pitsaassuseq, atugarissaarnissaq isumannaallisaanerlu.

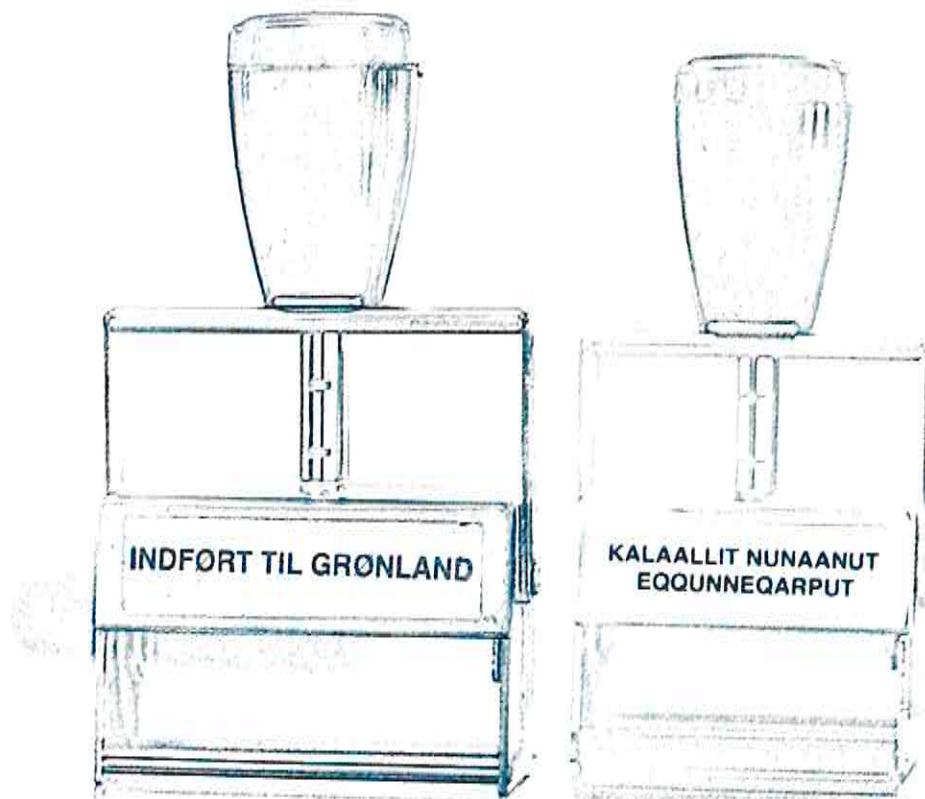
Periusissiaq ukiuni ukunani ingerlanneqassaaq 2018-2023.

Ilanngaaserinermut suliassat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfip Siunnersuinermut nakkutilliinermullu immikkoortortaata suliarisarpai Nuummilu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi allaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut aamma Kangerlussuup mittarfiani Ilulissanilu allaffeqarpoq.

Siunnersuinermut nakkutilliinermullu immikkoortortaqaqarfip suliassarai nioqqutissat akitsuutillit eqquneqartartut nakkutiginissaat, akitsuutnik akileeqqusisarneq aammattaaq ikiaroornartunik anngiortumik eqqussuinissap allanillu eqquteequsaangitsunik pinaveersaartitsinissaq. Tamatuma saniatigut immikkoortortaqaqarfip suliassaraa inuit, allakkat, poortukkat assartukkallu avammut annissukkat, tassunga ilanngullugit angallatit tingerlaatillit misissortassallugit, anngiortumik aningaasanik angallassineq, CITES-ip ataani uumasut illersukkat timaasa ilaannik sanaat aatsitassallu Kalaallit Nunaanneersut.

Immikkoortortaqaqarfip nakkutilliineranut ilaapput angalasut nunamut isertut anisullu nakkutigissallugit, immakkut silaannakkullu assartukkatt ilanngullugit, kilisaatit allatigullu umiarsuarmik, allakkanik timmisartukkullu angalanerit.

Immikkoortortaqaqarfik najuussinnaasumik sinniisoqanngippat, ilanngaaserinermut suliassat taamatut sullaqartussatut akuerineqarsimasut isumaginnittuusarput. Taakku tassaagajuttarput TELE.POST-imi Mittefeqarfinniluunniit sulisut taamatut suliakkerneqarnissamut immikkut akuerisat.

Inuit nunamut iserlutillu anisartut pingarnermik timmisartukkut angallanneqartarpot. Mittarfítt taamatut atorneqartartut tallimaapput, Narsarsuaq, Kangerlussuaq, Ilulissat, Nerlerit Inaat aamma Kulusuk.

Assartukkanik angallassinerit qulaani mittarfítt atorlugit ingerlanneqartarpot, immakkulluunniit containerit allatigullu umiarsuit angallassisartut atorlugit. Immakkut assartukkanik angallassinerit annerusumik Nuummi qitiusumik Sikuki Nuuk Harbour A/S-ip talittarfiata atortorissaarutai atorlugit ingerlanneqartarpot. Tassanngaanniit assartukkat siammerneqartarpot. Taakku saniatigut nunamut nunamiillu avammut angalasoqartarpooq aalisakkanik tunisassiornermut atatillugu kilisaatinit, umiarsuit takornarisank angallassisutitigut, angallatinik tingerlaatilinnik il. il.

Kalaallit Nunaanni ilanngaaserinermut nakkutilliinermullu suliassatut pisussaaffik ajornakusoortinneqartarpooq nunap isorartussusia pissutaalluni, nunamut tikittarfítt aallartarfíllu siammassisumma, immakkut silaannakkullu assartuinermut tulluussagaammata, kilisaatit amerlasuut tikittarmata, angallatillu allat aalisakkanut tunisassiornermut takornariaqarnermullu attuumassutilit tikittarmata. Tamanna pillugu aalisarnerup takornarialerinerullu iluanni nakkutilliisutut suliassat annertupput. Tamakkulu pisutigalugit najuunnissamut pilersaarusiortariaqarnerit, nakkutigisariaqakkat tessanngaannartumik takuteriasaartarneri pissutigalugit qisuariapallattariaqarneq, suliassallu naammassinissaannut piffissaq eqqarsaatigalugu pilertortumik iliuuseqartariaqarneq pissutigalugu nakkutilliisutut sulineq imaannaanngitsuusarpoq.

Suliassat naammassilertorsinnaanissaannut iluaqutit tassaapput sammisami akuusartut amerlasoorsuuneq ajormata, nunamullu iserfissat amerlavallaangimmata. Naak aappaatigut ilaasut, allakkat, assartugassallu eqqarsaatigalugit nunamut iserfissat amerlanngikkaluartut, taakku siammassisorujussuarmik inissisimaffeqarput.

Aammattaaq pissutsit imaapput angalasut, allakkat assartukkallu aqquaartausarmata, ingerlateqqinnginnerinilu suliassat piffissaq annikitsuinnaq atorlugu isumagineqartariaqartarlutik.

Ilanngaaserinermut periusissiap suliassatut naammassisassaqarfii

Suliassap naammassinissa uatsinni qitiuvoq:

- ▶ Pingarnertut suliassatta makku naammassinissaat pimoorupparput,
  - nioqqutissanik eqqussuinermut annissuinermillu nakkutilliineq
  - eqquteequsaangitsunik nakkutilliineq, pingartumik ikiaroornartoq eqqarsaatigalugu
  - innuttaasunik, suliffeqarfinnik pisortanillu nioqqutissanik eqqussuineq annissuinerlu pillugit nalingin-naasumik siunnersuineq
- ▶ Suliassap naammagineqarnissaq qitiutipparput, innuttaasut suliffeqarfiillu nioqqutissanik eqqussuisarnerannut annissuisarnerannullu periarfissaat akimmisaartinnagit
- ▶ Innuttaasut, suliffeqarfiit pisortallu allat pimoorussilluta soleqatiginiarpagut. Tassunga ilanngullugu paasissutissanik katersinermi atuinermilu annertusaanermi, paasissutissat digitaliusut tassunga aamma ilanngullugit, pisortaqarfiillu akimorlugit suleriaaseqarnikkut.
- ▶ Soleqatigiinnikkut iluaqtaasussat eqqumaffigaagut Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Nunanilu Avannarlerni paasissutissanik taartigeeqatigiittarneq ilanngullugu

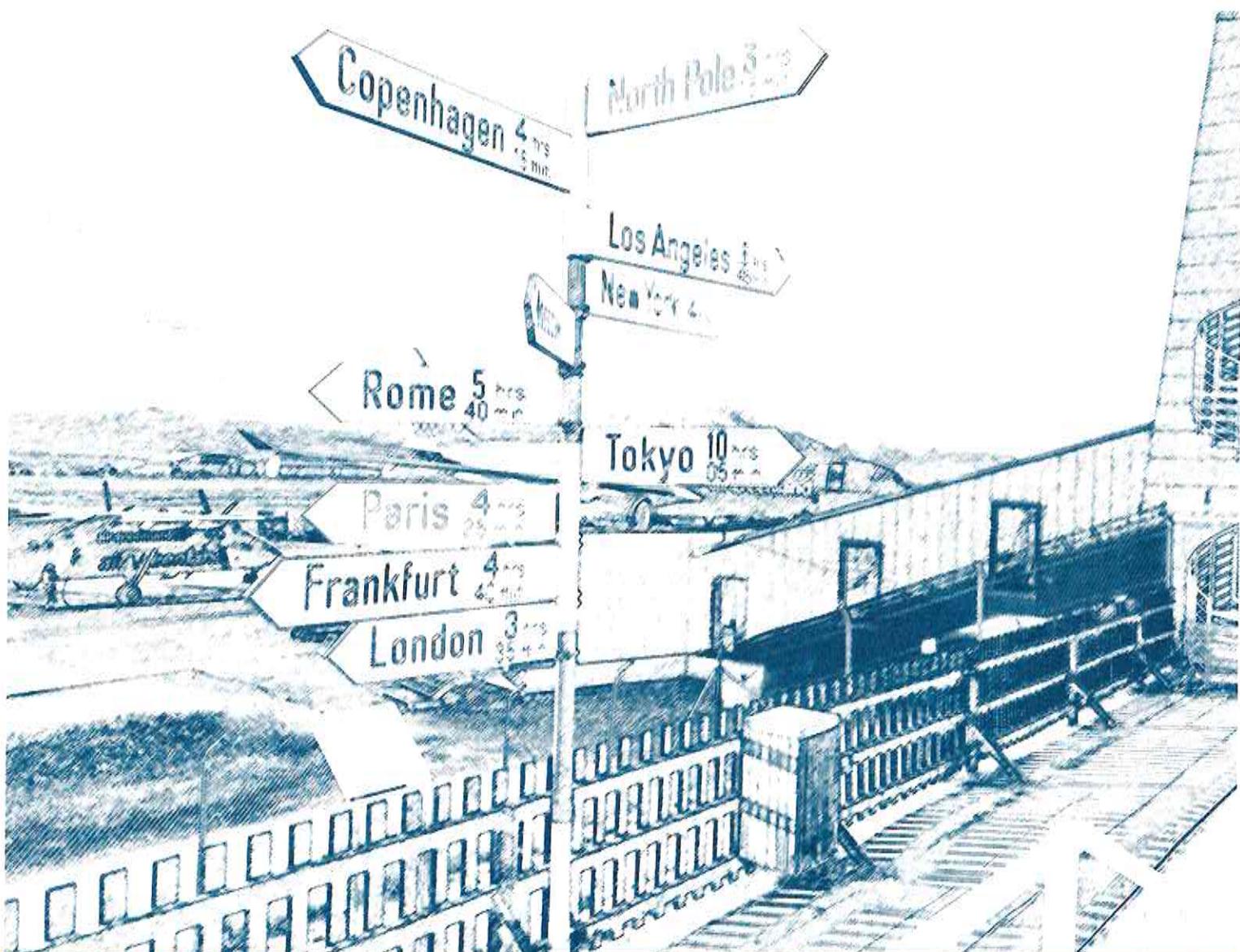

Kalaallit Nunaanni ilanngaaserinikkut suliassat naammassinissaat ineriertortittuarparput

- ▶ Paassisutissat ketersorlugillu passuttarpagut, kinaassusersisarneq, immikkoortiterineq tulluuttumillu qisuaiaaseqarnissaq siunertaralugu
- ▶ Paassisutissat takkussortut tigusartakkagut ingerlaavartumik nalilersortarpagut isumalluutivut sumut saariassanersut nakkutilliinitsinnilu ukkatarinninnissaq siunertaralugu
- ▶ Nammineq ingerlatsinissaq innuttaasunut suliffeqarfinnullu ajornanginneruleqqullugu sulilu annertunerasumik periarfissaqqullugu sulissutigaarput. Tassunga atatillugu immikkut periusissiap atorneqarneraata nalaani eqqussukkat avammullu tunisat pillugit suliassap tamakkiisumik digitalisererneqarnissaa

Suliagut malunnartunngortippagut

- ▶ Inuiaqtigiiit akornanni saqqumivugut
  - Suliatsinnik naammassisimasagut inernerilu nalunaarsorpagut
  - Innuttaasut akornanni tusagassiuitit aqqutigalugit innuttaasunut suliatsinnik naammassisatsinnillu ilisimatitsisarpugut
  - Ataatsimiittartuni pisoqarfiusunilu suliatsinnut attuumassuteqartuni akuusarpugut immikkut innuttaasut paassisutissanik pilersorlugit siunnersortarlugillu

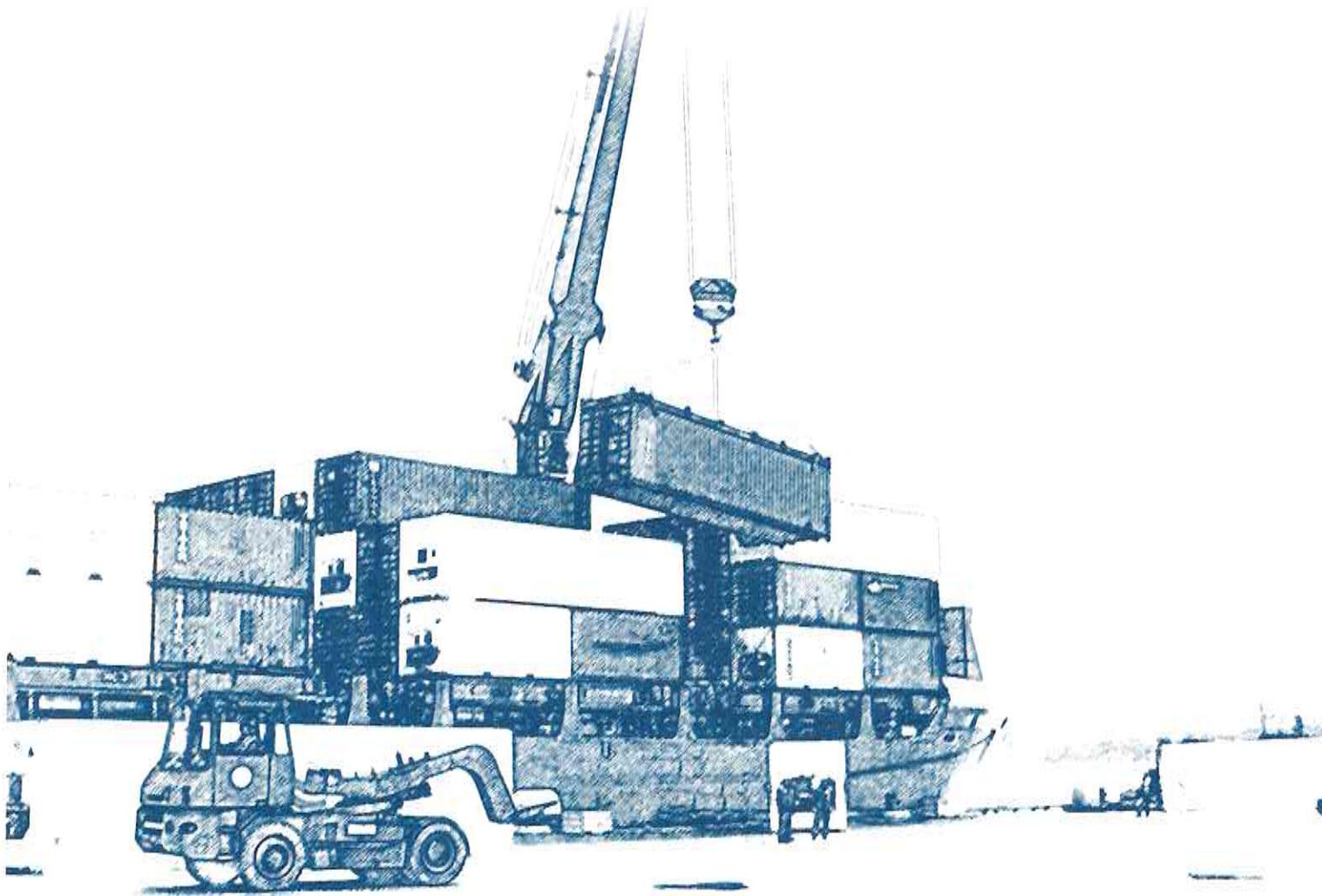

Siunnersuinermut nakkutilliinermullu immikkoortortap innuttaasut suliffeqarfíllu pitsaasumik kiffartuunissaat ukkitaraat

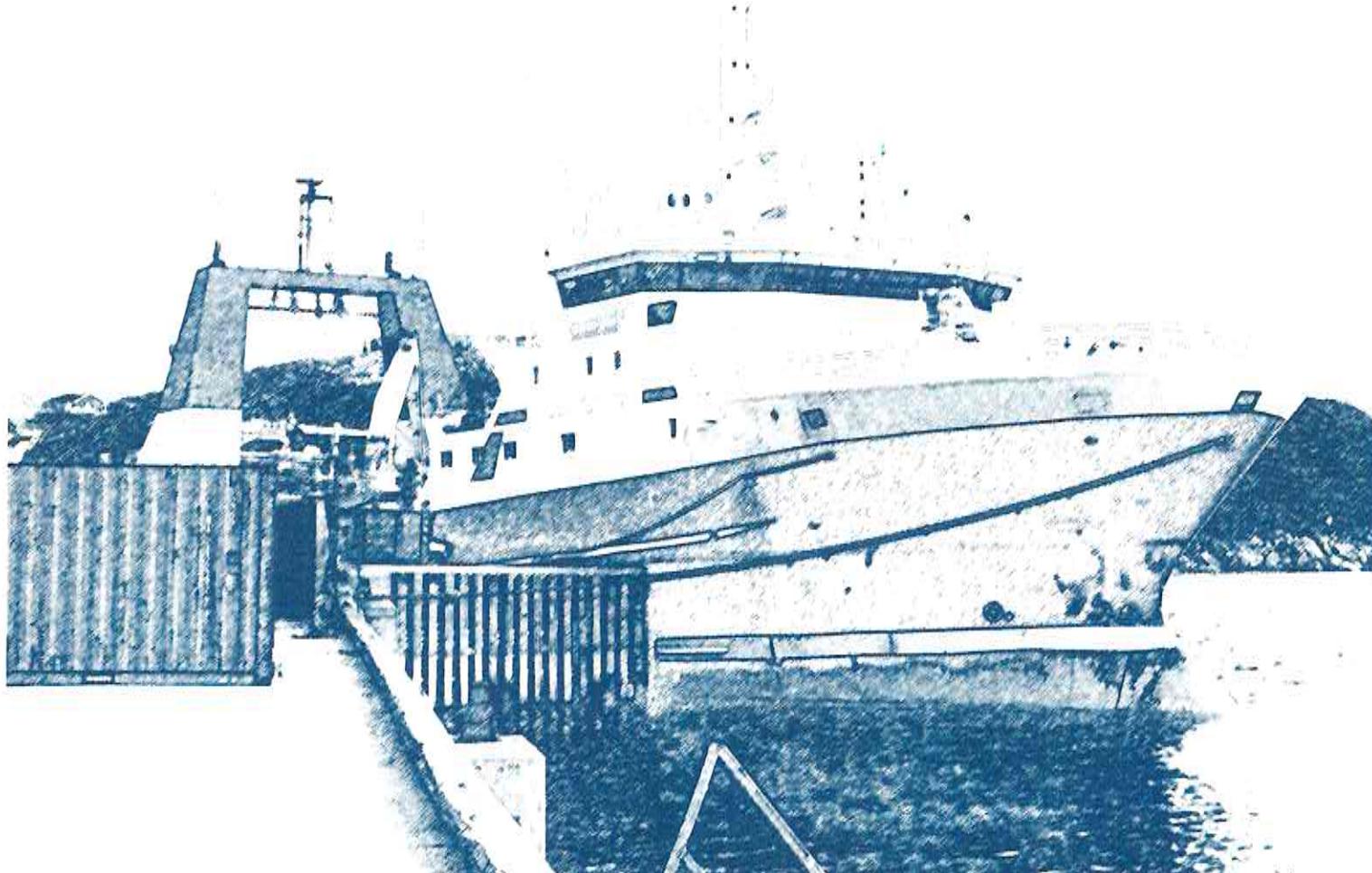
- ▶ Suliassanik ilisimaarinninneq aqqutigalugu assigiissaarisuuvugut, pisartullu iluanni ataatsimoorussinissamik, sullissinerpullu pitsasuussasoq pingaartitaraarput. Tamanna aqqutigalugu innuttaasut, suliffeqarfílt inuaqatigiillu inatsisitigut innarlitsaolineqarnissaat qulakkeerneqassaaq
- ▶ Sapinngisamik innuttaasut suliffeqarfíllu qarasaasiatigutsiaruarterivimmik, nalunaarusiortarfissaannilu, paasissutissanik, ilitsersuutinik immersugassanillu aallerfigisinnaasaannik periarfissaqaqtinniarpagut.
- ▶ Kalaallit Nunaannut nioqquṭissanik eqqussuinermut annissuinermallu malittarisassat pillugit innuttaasut, suliffeqarfílt pisortallu ilisimatinneqartarnissaat siunnersorneqartarnissaallu pingaartitaraarput

Suliffeqarfík pitsaasoq tassaavoq suliffeqarfík sulisuminik isumaginnittooq

- ▶ Suliffimmi tarnikkut atukkat eqqumaffigaagut
  - Assiginngiaassuseq ataqqisaraarput, inuaat qanoq ikkaluarpata, qanoq kultureqaraluarpata, qanoq oqaaseqaraluarpata qanorluunniit upperisaqaraluarpata.
  - Pitsaasumik attaveqaqatigiittuunissaq pingaartitaraarput
  - Angerlarsimaffimmi inuuneq suliffimnilu inuuneq peqqissumik oqimaaqatigiittuussapput
  - Ammasumik oqaloqatigiissinnaaneq uagutsinnut pingaaruteqarpoq nammineq pilersitsisinnaanermik, tatigeqatigiinnermik, naapertuilluarnermik suliffiillu iluani suleqatigiilluarnermik pilersitsisarmat

- ▶ Suliffimmi timikkut atukkat eqqumaffigaagut
  - Ergonomi ikuutissanillu atuisarneq
  - Nammineq timip paarilluarnissaata pingaassusia aamma peqqissumik aalalluartumillu inooriaaseqarnissaq
  - Ingerlaavartumik pissutsinut malinnaasumik suliffeqarfik nalilorsorneqassasoq, nakkutilliilluni suliffisat iluanni unammillernartut suussusiinik paatsuungasoqaqqunagu
- ▶ Suleqatit piginnaasiisa ineriertortinneqarnissaat ataavartinnissaallu
  - Ilanngaaserinermi sulisnun piumasaqaatit naapertuttooqqullugit pikkorissarnerit ilinniartitaanerillu piginnaanngorsartitsisut nalinginnaasut piareersassavagut
  - Sulisut ineriertornissaat siunertaralugu oqaloqatiginnittarneq pimoorullugu atortarparput sulisut ataa-siakkaat suliffeqarfip piumasaqaataannut naapertuttooqqullugit ineriertorsinnaaqquullugit.

**AKILERAARTARNERMUT AQUTSISOQARFIK
SKATTESTYRELSEN / TAX AGENCY**

P.O. Box 1605 3900 Nuuk
Oq./Tel.: +299 34 65 00
[www.aka.gl](http://www aka gl)